

2017/2131(INL)

17.5.2018

YTTRANDE

från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över situationen i Ungern (i enlighet med Europaparlamentets resolution av den 17 maj 2017)
(2017/2131(INL))

Föredragande av yttrande: Maria Noichl

(Initiativ – artikel 45 i arbetsordningen)

PA_INL

FÖRSLAG

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

- med beaktande av rapporten av den 27 maj 2016 från FN:s arbetsgrupp om frågan om diskriminering av kvinnor i lagstiftning och praxis¹,
- med beaktande av kommissionens motiverade yttranden av den 27 april 2017 om likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (direktivet om likabehandling, direktiv 2006/54/EG) och direktivet om mammaledighet (rådets direktiv 92/85/EEG),
- A. Enligt artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) är jämställdhet mellan kvinnor och män en grundläggande princip för unionen, som därför också måste vara en central fråga för alla medlemsstater.
- B. EU bygger på värdena respekt för rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive jämställdhet mellan kvinnor och män och rättigheter för personer som tillhör minoriteter, och dessa värden är allmänna och gemensamma för medlemsstaterna (artikel 2 i EU-fördraget).
- C. Med 50,8 poäng intar Ungern näst sista plats i den europeiska jämförelsen av Europeiska jämställdhetsinstitutets jämställdhetsindex från 2017 och har dessutom tappat 1,6 poäng sedan 2010.
- D. Det är en legitim förväntan att icke-statliga organisationer ska ha en överblickbar finansiell bakgrund.
- E. Ungern har kritiserats hårt av flera internationella människorättsorganisationer på grund av bakslag när det gäller mänskliga rättigheter och restriktioner som riktats mot det civila samhällets sätt att fungera, däribland organisationer som arbetar för kvinnors rättigheter. De restriktiva bestämmelser och strategier som införts, och som beskrivs nedan, har i hög grad hindrat kvinnorättsorganisationer som tillhandahåller unika tjänster åt offer för könsrelaterat våld och våld i hemmet, samt utsätter dem för risken att utestängas från skatteförmåner och andra förmåner.
- F. Ungern är ett av de viktigaste ursprungsländerna för offer för människohandel inom unionen.
- G. Trots att Ungern har ett starkt nationellt hälso- och sjukvårdssystem samt sjukförsäkringssystem, och trots rekommendationerna från FN:s olika organ som övervakar efterlevnaden av olika fördrag, är kostnaden för moderna preventivmedel helt undantagen från Ungerns hälso- och sjukvårdssystem, där ingen ersättning erbjuds för några som helst preventivmedel, vilket utgör ett hinder för modern familjeplanering. Ungern är en av ett fåtal medlemsstater som kräver ett recept för nödpreventivmedel eller ”dagen efter-piller”, vilket strider mot 2015 års rekommendation från kommissionen att nödpreventivmedel bör tillhandahållas över disk. Med undantag för

¹ <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20027&LangID=E>

akutsjukvård kan papperslösa migrantkvinnor inte få tillträde till hälso- och sjukvård, vilket också hindrar dem från att få någon vård under graviditeten. Trots farhågorna från FN:s kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor, som uppmanade regeringen att säkerställa tillgång till säker abort utan att utsätta kvinnor för obligatorisk rådgivning och en medicinskt onödig väntetid, tillämpas fortfarande dessa krav, och medicinsk abort är fortfarande inte tillgänglig, vilket komplicerar och stigmatiserar kvinnors tillgång till dessa hälso- och sjukvårdstjänster.

- H. Definitionen i Ungerns konstitution av familj som ”äktenskapliga förhållanden och partner-barn-förhållanden” är förlegad och grundad i konservativa uppfattningar. Samkönade äktenskap är förbjudna. Nästan 70 procent av dem som svarade på 2014 års hbt-undersökning från byrån för grundläggande rättigheter uppgav att de undviker vissa orter eller platser av rädsla för att utsättas för trakasserier eller våld på grund av att de är hbti-personer.
- I. Av de 47 medlemmarna i Europarådet har hittills 30 ratificerat Istanbulkonventionen, och ytterligare 15 medlemsstater, däribland Ungern, har undertecknat konventionen men ännu inte ratificerat den. Framstegen i ratificeringsprocessen i Ungern har stannat upp sedan februari 2017. Även om lagstiftning som kriminaliserar våld i hemmet infördes år 2013 är dess genomförande problematiskt, och definitionen av våld i hemmet omfattar inte sexuellt våld. Vidare saknar Ungern en övergripande strategi eller handlingsplan för att förhindra och bekämpa våld mot kvinnor. Den senaste representativa forskningen som utförts av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter visar att det föreligger bevis för utbrett könsrelaterat våld: Enligt uppgifter från 2015 från Europeiska jämställdhetsinstitutet har 27,7 % av kvinnorna i Ungern utsatts för fysiskt våld, sexuellt våld eller bådadera sedan 15 års ålder, minst 50 kvinnor dör varje år till följd av våld från sin familj eller partner och hundratusentals kvinnor utsätts regelbundet för övergrepp inom familjen. Enligt kvinnorättsorganisationer är förövaren i 95 % av våldfallen en man och offret en kvinna eller flicka. Många kvinnor drar sig för att anmäla övergrepp, eftersom de möter en fientlig miljö på polisstationer och i domstolar. Tjänstemännen inom brottsbekämpning och domstolsväsendet är till stor del ineffektiva när det gäller att förfölja och lagföra förövare, vilket ytterligare avskräcker den som utsatts för våld från att anmäla och leder till misstro mot myndigheter. Det finns en kultur med skuldbeläggning av brottsoffer inom både myndigheter och grupper i samhället.
- J. Kommittén för avskaffande av diskriminering av kvinnor uppmanade, i sina avslutande iakttagelser från 2013, Ungern att – bland andra rekommendationer – se över sin familje- och jämställdhetspolitik för att säkerställa att den förstnämnda inte begränsar kvinnors fullständiga åtnjutande av sin rätt till icke-diskriminering och jämlikhet, för att säkerställa lämpliga rättsmedel för offer för diskriminering på grundval av samverkande faktorer och för att systematiskt genomföra konsekvensanalyser ur ett jämställdhetsperspektiv av befintliga och föreslagna lagar och säkerställa att den nya rättsliga ramen inte medför en tillbakagång när den genomförs. Dessa rekommendationer har hittills inte genomförts på rätt sätt av någon regering. Ingen plan för genomförande av dessa rekommendationer har utarbetats.
- K. Skadliga stereotypa könsroller och antaganden om kvinnors roll i samhället är vanligt förekommande i det ungerska samhället, inbegripet diskriminering på grund av kön.

Den ungerska regeringen har en bakåtsträvande syn på jämställdhetsfrågor och använder främjande av ”familjeintegrering” – i stället för jämställdhetsintegrering – inom ramen för en önskad befolkningsökning, samt tolkar och använder begreppen ”kön” och ”jämställdhet mellan kvinnor och män” på ett felaktigt sätt.

- L. Sysselsättningsgraden för kvinnor i Ungern har ökat avsevärt jämfört med 2010 års nivå.
1. Europaparlamentet noterar de insatser som gjorts under senare år för att uppnå en bättre balans mellan arbete och privatliv. Parlamentet påminner om kommissionens förslag till direktiv om balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare¹ som lades fram i april 2017 och uppmanar Ungerns regering att bidra till ett snabbt antagande av direktivet.
 2. Europaparlamentet välkomnar att antalet tillgängliga platser i förskola ökade med omkring 23 procent mellan 2010 och 2016, och att Ungern under 2017 har infört ett nytt och mer flexibelt förskolesystem som bättre stämmer överens med de lokala förhållandena och hjälper kvinnor att återvända till arbetsmarknaden.
 3. Europaparlamentet beklagar dock att Ungern fortfarande inte har uppnått unionens Barcelonamål och uppmanar den ungerska regeringen att prioritera dessa och inrikta sin familjepolitik på de mest utsatta samhällsmedlemmarnas behov.
 4. Europaparlamentet beklagar att jämställdhetspolitiken omtolkas och begränsas till familjepolitik, och påminner om den nationella strategin för främjande av jämställdhet i samhället för kvinnor och män – mål och syften 2010–2021, som Ungern ännu inte har genomfört. Parlamentet påpekar att en felaktig tolkning av begreppet kön har dominerat den offentliga debatten i Ungern och beklagar denna avsiktligt felaktiga tolkning av begreppen ”kön” och ”jämställdhet mellan kvinnor och män”. Parlamentet betonar att jämställdhetspolitiken på alla områden i samhället måste säkerställa att ingen diskrimineras på grund av sitt kön, att varje enskild persons rättigheter skyddas och att ett jämställt deltagande av kvinnor och män på alla nivåer i samhällslivet garanteras. Parlamentet efterlyser därför att man återvänder till begreppet jämställdhetsintegrering som analys- och politikverktyg och genomför den nationella strategin med dessa mål på alla områden. Parlamentet uppmanar den ungerska regeringen att genomföra rekommendationerna från 2013 från kommittén för avskaffande av diskriminering av kvinnor utan ytterligare dröjsmål, och att utarbeta och uppdatera sin avstannade nationella strategi eller att ersätta den med en ny jämställdhetsstrategi, som säkerställer konkreta tidsfrister och ansvariga aktörer och tillhandahåller finansiering och övervakningsmekanismer för det faktiska genomförandet, och att under hela processen samråda med kvinnorättsorganisationer.
 5. Europaparlamentet beklagar den snäva definitionen av familj som diskriminerar sambor och par bestående av personer av samma kön. Parlamentet påminner Ungern om att diskriminering på grund av sexuell läggning är förbjuden.
 6. Europaparlamentet betonar vikten av att främja kvinnors egenmakt, särskilt när det gäller deras politiska, ekonomiska och sociala rättigheter, som ett förhandsvillkor för en

¹ COM(2017)0253.

miljö där familjer kan blomstra.

7. Europaparlamentet beklagar det mycket låga antalet kvinnor i det politiska beslutsfattandet och, i detta sammanhang, att hittills endast 10 % av ledamöterna av det ungerska parlamentet har varit kvinnor, vilket är den lägsta andelen i någon medlemsstat, samt att det inte finns någon kvinnlig minister i den nationella regeringen. Parlamentet understryker att deltagande av kvinnor i det politiska beslutsfattandet på samma villkor som för män är grundläggande för demokratin. Parlamentet påminner om rekommendationerna från Kommittén för avskaffande av diskriminering av kvinnor och OSSE om att genomföra lagstiftning om kvotering vid nationella val. Parlamentet betonar att de politiska partierna bör föregå med gott exempel när det gäller lika möjligheter och en jämn könsfördelning och införa effektiva lagstiftningsåtgärder för att öka kvinnors deltagande i det politiska livet och i beslutsfattandet. Parlamentet påpekar att en bättre balans mellan arbete och familjeliv och delat föräldraansvar är viktiga steg för att öka andelen kvinnor i politiskt beslutsfattande på alla nivåer.
8. Europaparlamentet konstaterar att den nuvarande sysselsättningsgraden för kvinnor är 61,2 procent, medan den största förbättringen av kvinnors sysselsättning kan upptäckas i den grupp kvinnor som har barn under 6 år, med tanke på de positiva åtgärder som vidtagits av den ungerska regeringen sedan 2010 för att hjälpa familjer och kvinnor med barn, bland annat det extra barnomsorgsbidraget och det nya systemet för barn i förskola.
9. Europaparlamentet välkomnar att den ungerska regeringen sedan 2010 har antagit flera åtgärder på det sociala området och när det gäller social delaktighet, familjepolitik, hälso- och sjukvårdspolitik och utbildning, bland annat riktade till romer, såsom mödra- och barnvård för romer, utbildning av romska hälsovårdare, utbildning av romska företrädare inom hälso- och sjukvård samt förskoleprogram. Den ungerska regeringen uppmanas att fortsätta att genomföra denna politik och dessa åtgärder och att så snart som möjligt tillhandahålla belägg för deras inverkan på romska kvinnor.
10. Europaparlamentet är oroat över det minskande utrymmet för civilsamhällets organisationer och försöken att kontrollera icke-statliga organisationer genom att begränsa deras förmåga att utföra legitimt arbete. Parlamentet känner oro inför de effekter som Ungerns lag om insyn i organisationer som tar emot bidrag från utlandet har på organisationer i det civila samhället som får medel från unionen, EES och tredjeländer, och inför införandet av det lagstiftningspaket som kallas ”Stoppa Soros”. Parlamentet betonar att denna utveckling negativt påverkar verksamheten för icke-statliga organisationer, däribland många organisationer som arbetar för kvinnors rättigheter, hbtq-personer, personer med funktionsnedsättning, etniska och religiösa minoriteter, migranter, flyktingar, asylsökande och andra grupper i utsatt situation, och vilka är avgörande för att skydda grundläggande mänskliga rättigheter och för samhällets funktion och framsteg, eftersom de tillhandahåller tjänster, ökar medvetenheten inom yrkesliv och offentlighet, deltar i kapacitetsuppbyggnad samt argumenterar för och bidrar till förändring av lagstiftning och politik i syfte att främja jämställdhet. Parlamentet noterar med oro den atmosfär i samhället som härrör från de senaste årens politik och fördömer den misstro och den fientlighet som möter många kvinnorrättsaktivister och kvinnliga forskare på grund av deras engagemang. Den ungerska regeringen uppmanas med eftertryck att främja och förbättra demokratin och

de mänskliga rättigheterna, och att upphäva de lagar som stigmatiserar de organisationer som använder sig av utländsk finansiering. Parlamentet uppmuntrar regeringen att i stället utnyttja den sakkunskap och de erfarenheter som icke-statliga organisationer som arbetar för kvinnors rättigheter besitter, vid planering och genomförande av lagstiftning och politiska åtgärder på området för jämställdhet och kvinnors rättigheter, och att i detta avseende utnyttja de etablerade rådgivande forumen på lämpligt sätt.

11. Europaparlamentet rekommenderar inrättandet av en europeisk demokratifond, för att stärka stödet till det civila samhället och icke-statliga organisationer som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter, under förvaltning av kommissionen, för att stärka det civila samhällets aktörer, såsom organisationer som arbetar för flickors och kvinnors rättigheter.
12. Europaparlamentet beklagar att utvecklingen i Ungern har gett upphov till en allvarlig försämring av rättsstaten under de senaste åren, utan vilken inga rättigheter kan garanteras i tillräcklig utsträckning på ett icke-diskriminerande sätt när det gäller kvinnor, och kvinnor från minoriteter såsom romer, migranter och hbt-kvinnor.
13. Europaparlamentet är bekymrat över det fientliga klimatet gentemot migranter och flyktingar i Ungern. Parlamentet fördömer de hattal som kommer från statliga och offentliga tjänstemän. Den ungerska regeringen uppmanas att säkerställa att migranternas och flyktingarnas mänskliga rättigheter förstärks.
14. Europaparlamentet påminner om att våld mot kvinnor i Ungern, liksom i alla andra medlemsstater, är en ständigt pågående strukturell kränkning av de mänskliga rättigheterna. Ungerns regering uppmanas att snarast möjligt och utan reservationer ratificera Istanbulkonventionen och åta sig att införliva dess bestämmelser i sin nationella lagstiftning, vilket vore ett viktigt steg för att förändra den kulturella normen med våld i hemmet och skydda kvinnor och flickor som utsatts för våld. Parlamentet fördömer att våld i hemmet i Ungern inte lagförs förrän det förekommit två gånger. Parlamentet efterlyser att informations-, rådgivnings- och stödnätverk ska fortsätta ta emot finansiering, så att kvinnor tillhandahålls effektivt skydd och säkerhet. Parlamentet uppmanar kommissionen att i samarbete med Europarådet fortsätta dialogen med den ungerska regeringen, samt att uttrycka sina farhågor och i synnerhet att klargöra vilseledande tolkningar av Istanbulkonventionen om definitionen av könsrelaterat våld och definitionen av kön i artikel 3 c och d, som för närvarande förhindrar en övergripande strategi i fråga om konventionen, i enlighet med de allmänna kommentarerna från Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter.
15. Europaparlamentet uppmanar den ungerska regeringen att ändra strafflagen så att definitionen av våld i hemmet omfattar alla former av fysiskt våld, inbegripet fysisk skada, misshandel eller övergrepp, sexuellt våld, stalkning och trakasserier, åsamkande av rädsla för en omedelbart förestående fysisk skada, misshandel eller övergrepp, och tvång, dvs. psykiskt och ekonomiskt våld som ingår i ett mönster av dominans genom hot, isolering, nedbrytning och berövande samt fysiskt angrepp. Vidare uppmanas den ungerska regeringen att ändra lagen om kontaktförbud så att begreppet ”offer för våld i hemmet” omfattar och ger skydd åt alla brottsoffer, även dem som inte är sambor eller har barn med förövaren, eller inte betraktas som anhöriga (t.ex. nära partner), och utöka tidsperioden för kontaktförbudet så länge som krävs. Slutligen uppmanas den ungerska

regeringen att ändra processlagstiftningen för att säkerställa att våld i hemmet utgör ett brott och leder till allmänt åtal och påföljder.

16. Europaparlamentet rekommenderar starkt att utbilda personalen vid de brottsbekämpande myndigheterna och inom rättsväsendet i standarder för bästa praxis när det gäller att hantera våld i hemmet, i samarbete med organisationer som ger stöd åt brottsoffer och i linje med internationella människorättsnormer. Vidare rekommenderas starkt att tillhandahålla lämplig utbildning, ta vederbörlig hänsyn till den roll som hälso- och sjukvårdspersonal har när det gäller att förebygga och reagera på våld i hemmet och öka kapaciteten hos hälso- och sjukvårdspersonalen för detta ändamål.
17. Europaparlamentet erkänner de insatser som gjorts i lagstiftningen mot människohandel och uppmanar regeringen att fortsätta förbättra sin insamling av uppgifter, förbättra de tjänster som erbjuds för offer för människohandel och tackla efterfrågan genom att kriminalisera köp av tjänster från offer för människohandel, däribland sexuella tjänster.
18. Europaparlamentet framhåller vikten av kvinnors rätt till självbestämmande och, i detta sammanhang, vikten av att respektera deras sexuella och reproduktiva rättigheter, däribland tillgång till snabb abortvård, genom att se till att nödpreventivmedel är lätt tillgängliga och att patienternas rätt till en säker och fredlig födsel med kvinnan i centrum respekteras. Parlamentet uppmanar med eftertryck den ungerska regeringen att säkerställa tillgång till billiga preventivmedel genom att (helt eller delvis) täcka kostnaderna för moderna preventivmedel genom sitt sjukförsäkringssystem, och att förbättra tillgången till nödpreventivmedel genom att avskaffa kravet på ordination. Den ungerska regeringen uppmanas att undanröja hindren när det gäller tillgång till säkra aborter, som t.ex. avsaknaden av medicinsk abort, partisk rådgivning och obligatorisk väntetid.
19. Europaparlamentet fördömer i detta sammanhang med kraft misshandeln och diskrimineringen av minoriteter, särskilt romska kvinnor, på områden som tillgång till hälso- och sjukvård. Parlamentet hänvisar också till de rapporterade fallen av tvångssterilisering, som utgör en oacceptabel kränkning av de drabbade kvinnornas mänskliga rättigheter. Parlamentet fördömer de särskilt skadliga restriktionerna för papperslösa migrantkvinnor som är undantagna från all tillgång till hälso- och sjukvård som inte är akutvård.
20. Europaparlamentet erkänner att de program som inletts, som syftar till att främja romska kvinnors utbildning och sysselsättning, kommer att utbilda sociala omvårdare, sjuksköterskor och socialarbetare i de sociala institutionerna och institutionerna för barnomsorg, barnskydd och utbildning, och att kyrkliga organisationer och stiftelser samt staten kommer att få stöd för att anställa romska kvinnor. Parlamentet uppmanar den ungerska regeringen att tillhandahålla information och siffror om de konkreta effekterna av dessa program.
21. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av presidentens kommission för kvinnor i forskaryrken inom den ungerska vetenskapsakademin, som syftar till att öka andelen kvinnor bland lärare och doktorer vid den ungerska vetenskapsakademin samt att öka flickors intresse för utbildning inom naturvetenskap.
22. Europaparlamentet fördömer angreppen på fri undervisning och forskning, i synnerhet

när det gäller genusforskning som har som mål att analysera maktförhållanden, diskriminering och förhållandet mellan könen i samhället samt hitta lösningar för bristande jämställdhet, och som har blivit mål för förtalskampanjer. Parlamentet uppmanar till ett fullständigt återupprättande av och ett fullständigt skydd för den grundläggande demokratiska principen om pedagogisk frihet.

23. Europaparlamentet betonar vikten av uppfostran och utbildning som är fria från fördomar och stereotyper. Parlamentet kräver att detta beaktas under det pågående utarbetandet av en ny nationell läroplan, så att man garanterar en framtida utbildning som klarar sig utan stereotypa indelningar och nedvärdering av flickor och kvinnor, men också av pojkar och män.
24. Europaparlamentet är oroat över den bild av kvinnan som, via de senaste årens politik och den därmed sammanhängande retoriken och symboliken, alltmer brer ut sig i samhället och som reducerar kvinnor till deras roll som mödrar och endast i denna roll tillerkänner dem respekt. Parlamentet påpekar att detta begränsar både kvinnor och män i deras utvecklings- och beslutsmöjligheter och kringskär kvinnors rättigheter.
25. Europaparlamentet betonar att kvinnors rättigheter och jämställdhet utgör gemensamma och grundläggande europeiska värden. Parlamentet beklagar att Ungern alltmer rör sig bort från dessa värden och att landet i och med detta isolerar sig.
26. Europaparlamentet anser att den rådande situationen i Ungern utgör en tydlig risk för ett allvarligt brott mot de värden som avses i artikel 2 i EU-fördraget och motiverar att det förfarande som anges i artikel 7.1 i EU-fördraget inleds.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	15.5.2018
Slutomröstning: resultat	+: 18 -: 5 0: 3
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Anna Záborská, Maria Gabriela Zoaň
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Mylène Troszczynski, Julie Ward
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	José Blanco López, Benedek Jávor, Merja Kyllönen, Ulrike Müller, Julia Reda, Barbara Spinelli

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

18	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar, Ulrike Müller
GUE/NGL	Malin Björk, Merja Kyllönen, Barbara Spinelli
PPE	Anna Maria Corazza Bildt
S&D	José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Maria Noichl, Pina Picierno, Julie Ward, Maria Gabriela Zoană
VERTS/ALE	Benedek Jávor, Florent Marcellesi, Julia Reda

5	-
ECR	Arne Gericke
ENF	Mylène Troszczynski
NI	Krisztina Morvai
PPE	Marijana Petir, Anna Záborská

3	0
PPE	Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elissavet Vozemberg-Vrionidi

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster